

Spis treści

Rejestr utworów. Wykaz skrótów	11
I. Wstęp	15
1. Przełom i "stabilizacja". Rok 1956 - rok 1964 ...	18
2. Krytycy i badacze literatury o młodej prozie.	
Założenia nowego jej odczytania.....	31
Przypisy	42
II. Autoportret	51
1. Kłopoty z biografią	52
a) Między romantyzmem i pozytywizmem - w "pułapce" ideologii	56
b) Paradoks figury "dziecięcia wieku"	60
2. Pejzaż "zewnątrzny" bezdomnej generacji	64
3. Pejzaż "wewnętrzny"	73
Przypisy	85
III. Outsider	91
1. Lump	95
a) Strategie lumpa - "urządzanie" pejzażu "zewnątrznego"	97
b) Być outsiderem - być nieszczęśliwym: treść pejzażu "wewnętrznego"	101
c) Ostateczne konsekwencje statusu outsidera	104
2. Egzystencjalista w rodzimym wydaniu	110
a) Przestrzenie anty-bohatera	114
b) Między buncem a ucieczką	120
Przypisy	125

IV. Artysta	133
1. Bohater jednostkowy w poszukiwaniu autentyczności...	140
a) Znaczenie nadorganizacji przestrzeni	140
b) Znaczenie nadorganizacji czasu	142
c) Znaczenie sytuacji narracyjnej i toku "akcji" ...	145
2. Środowisko artystyczne w spektaklu Historii	147
a) Efekt autorskiego dystansu	147
b) Porządki świata przedstawionego	149
3. Interioryzacja spojrzenia na świat	151
a) Estetyzacja przestrzeni	154
b) Uniwersalizacja obszarów etyki	157
c) Kreowanie świata	159
Przypisy	163
V. Gracz	167
1. Gracz-błazen	172
a) Przemiany przestrzeni, gracze, cele gry	173
b) Qblicze partnera	176
c) Błazeńska maska	178
2. Gracz-aktor	181
a) Ekwiwalentyzacja autentyczności	181
b) Reguły gry	183
c) Gry wewnętrzne (świadomościowe)	185
d) Moc pozoru	188
Przypisy	191
VI. Człowiek przeciętny	195
1. Outsider czy człowiek przeciętny?	198
2. Skąd bierze się "everyman"?	201
a) Wariant nieudacznika	202
b) Od nieudacznika do "przystosowanego"	209
c) Wariant bohatera penetrującego "tereny bezpieczne"	217
Przypisy	224

VII. Zakończenie	228
1. Nurt outsiderski	236
2. Wizerunek, którego zabrakło	239
3. Autoportret po latach	245
Przypisy	249
Indeks nazwisk	251

INDEKS NAZWISK

- Anderman Janusz 226, 238
- Andrzejewski Jerzy 19, 24, 25, 27, 45
- Antonioni Michelangelo 169
- Augustyn Adam 84, 198, 213, 218, 226
- św. Augustyn 40
- Bachtin Michaił 43, 87, 166, 179, 193, 194
- Bacon Franciszek 91
- Balcerzan Edward 134, 136, 163, 167, 169, 181, 182, 185-187, 189, 190, 194, 197, 233
- Barańczak Stanisław 33, 35, 43
- Barthes Roland 36, 41, 49, 74, 88, 89.
- Bataille George 164
- Bauer Zbigniew 193, 220, 227
- Beaujour Maurice 40, 41, 50, 51
- Beauvoir Simone 19
- Becher Howard S. 125
- Beckett Samuel 169, 244
- Bereza Henryk 44, 86
- Berne Eric 170, 192
- Beylin Paweł 219, 227
- Bębenek Stanisław T. 47
- Białoszewski Miron 45, 133, 238
- Bieńkowski Zbigniew 86, 110, 112, 113, 121, 129-131
- Bloomfield Merton W. 249

- Błoński Jan 15, 31, 34, 35, 43, 44, 47, 50, 52, 54-57, 73, 74, 85,
86, 88, 89, 95, 126, 127, 163, 164, 226, 250
- Bocheński Jacek 58, 59
- Bogart Humphrey 23
- Bogdański Aleksander 198
- Bolecki Włodzimierz 43
- Bonarski Andrzej 77, 198, 209
- Borowski Tadeusz 24, 165
- Brach-Czaina Jolanta 106, 107, 109, 128
- Brandys Kazimierz 24, 25, 27, 45, 54, 85, 225, 236
- Brandys Marian 25
- Bratny Roman 25
- Braun Andrzej 24, 52
- Brayard Andrew 128
- Brycht Andrzej 23, 63, 70, 71, 91, 92, 95-99, 102-105, 109, 115-
-117, 124, 126, 127, 131, 153, 223, 230, 232, 238, 248
- Bryll Ernest 44, 198, 218
- Buczkowski Leopold.25
- Bukowska Anna 30, 34, 43, 47, 48, 57, 165, 245
- Burek Tomasz 35, 44, 47, 63, 84, 86, 90, 127, 153, 154, 158, 159,
165, 166, 185, 188, 194
- Bursa Andrzej 23, 26, 134-136, 138, 163, 169, 171-173, 176-178,
184, 189, 190, 193
- Butor Michał 20
- Caldwell Erskine P. 19
- Camus Albert 19, 32, 98, 99, 110, 112, 114, 120, 121, 124, 126,
131, 225, 232
- Cantril Hadley 125
- Celine Louis F. 150
- Chałasiński Józef 128
- Chojnacki Antoni 44
- Christie Agata 19, 21
- Corso Gregory 128
- Cyrankiewicz Józef 27
- Czaplejewicz Eugeniusz 194
- Czaykowski Jerzy 46
- Czermińska Małgorzata 38, 49, 87
- Czerwiński Marcin 29, 30, 45, 47

- Czeszko Bohdan 25, 46
Czyż Stanisław 23, 26, 45, 60, 74, 124, 134, 135, 153, 163, 169,
171-173, 176, 190, 193, 200, 223, 233, 244, 246-248
Dąbrowska Maria 198, 199, 200, 223
Dąbrowski Mieczysław 43, 49, 50
Dąbrowski Ignacy 142
Dickstein Moris 129
Diderot Denis 169
Dostojewski Fiodor 19, 32, 169, 193
Drewnowski Tadeusz 86, 199, 201, 224
Drozdowski Bohdan 17, 45, 48, 54, 55, 134, 137, 163, 171, 172
Durkheim Emile 222
Dygał Stanisław 236
Dymny Wojciech 198
Eberhardt Konrad 93, 126, 164
Eco Umberto 36, 49
Elektorowicz Leszek 17, 115, 128, 129, 195, 199, 204, 206-209, 225
Elliott Emory 129
Erazm z Rotterdamu 169
Eska Juliusz 111, 129
Fac Bogusław 42
Faulkner William 19, 22, 144
Feldman Gene 129
Ferlinghetti Lawrence 128
Fik Marta 26, 27, 44, 45, 46
Finkelstein Sidney 131
Flaszen Ludwik 47
Flaubert Gustaw 142
Foch Ferdynand 183
Frankl Victor 126
Frejdlach Konrad 198
Fromm Erich 125, 212, 226
Gałczyński Konstanty I. 23, 147
Gartenberg Max 129
Gide Andre 177
Gille Charles 43

- Ginsberg Allen 128
Ginzburg Lidia 32, 33, 43, 48
Giraudoux Jean 169
Głębicka Ewa 44
Głowiński Michał 21, 44, 45, 62, 86, 138, 139, 164, 165, 176,
194, 241, 299
Goffman Erving 182, 192, 194
Gogol Nikołaj W. 194, 244
Gołębiowski Bronisław 46
Gombrowicz Witold 19, 22, 23, 26, 169, 192
Gomułka Władysław 27, 45, 46, 167, 191
Gouldner Alwin W. 105, 127
Greń Zygmunt 199, 224
Grevlund Merete 65, 86
Grochowiak Stanisław 17, 23, 26, 27, 28, 44, 46, 48, 58, 63, 70,
80, 115, 120, 126, 133, 134, 136, 137, 139, 140, 142, 144,
145, 159, 161-163, 166, 190, 230, 233, 240, 248
Grynberg Henryk 24, 80, 248
Gusdorf Georges 49
Grzeszczuk Stanisław 191
Harasymowicz Jerzy 45, 133
Harvey William J. 43, 151, 166
Hasenclever Walter 108, 129
Heidegger Martin 114
Hemingway Ernest 19, 23, 32, 129
Herbert Zbigniew 28, 45, 133
Hertz Paweł 27, 45, 236
Hitler Adolf 160
Hłasko Marek 22, 23, 26, 30, 41, 49, 52, 58, 59, 60-63, 67-72,
74, 75, 77, 82, 83, 86, 87, 105, 110, 121, 122, 131, 134-136,
153, 197, 199, 205, 207, 218, 221, 223, 229, 230, 232,
238, 243, 248, 249
Hollander Edwin P. 125
Holloway John 89
Hugo Wiktor 169
Holmes John C. 128
Hunt Raymond G. 125

Iredyński Ireneusz 22, 41, 63, 69, 70, 74, 76, 127, 134-137, 153,
163, 169, 171, 181, 182, 184, 185, 189, 190, 194, 200, 248

Irzyk Zbigniew 85

Iwaszkiewicz Jarosław 85

Jakubowski Jerzy 130

Janicki Wojciech 56

Jankowski Kazimierz 25

Jarosiński Zbigniew 226

Jarry Alfred 28

Jarzębski Jerzy 23, 38, 43, 49, 50, 164, 172, 192, 232, 249

Jasienica Paweł (własc. Beynar Lech) 25, 199, 224.

Jasieński Bruno 19

Jaspers Karl 210, 226

Jastrun Mieczysław 122, 131, 164

Jedlicki Witold 126

Jones Le Roi 128

Jung Karl Gustaw 195, 224

Kabac Eugeniusz 46, 52, 58, 75, 77, 83, 84, 110, 115, 135, 198,
203-205, 207, 208, 210, 213, 223, 225, 246, 250

Kafka Franz 19, 32, 193, 194

Kaider Witold 52, 70, 81, 113, 114, 232

Kajtoch Jacek 226

Karst Roman 193

Kasperski Edward 194

Kawalec Julian 26

Kerouac Jack 108, 109, 128, 129

Kierkegaard Soren 114, 119

Kijowski Andrzej 46, 53, 85, 86, 138, 164, 180, 194, 242, 250

Kisielewski Stefan 236

Kleczkowska Krystyna 22, 68, 70, 77, 87, 122, 123, 165, 232

Kochańczyk Alina 193

Koźakowski Leszek 27, 64, 73, 86, 88, 131, 167, 168, 180, 191,
209, 226

Komeda Krzysztof 26

Konwicki Tadeusz 25, 27, 52, 236, 238

Kopcewicz Andrzej 128

Kornhauser Julian 33, 34, 35, 44, 48

- Kossak Jerzy 108, 128, 129, 131, 226
Kostkiewiczowa Teresa 44
Kotowska Monika 22, 24, 42, 52, 58, 60-63, 72, 74, 75, 76,
79-81, 84, 87, 88, 90, 135, 165, 229, 230, 232
Kott Jan 24, 27, 180, 194
Kowalska Anka 198
Kozioł Urszula 17, 24, 42, 70, 75, 79, 134, 136, 137, 139, 151,
152, 154, 155, 162, 163, 166, 190, 231
Krasiński Janusz 23, 44, 47, 80, 82, 83, 122
Kryska Sławomir 42, 198, 211
Krzysztoń Jerzy 80, 83, 126, 145-147, 150, 162, 164, 165, 167,
168, 190, 191, 233, 248
Kubikowski Zbigniew 208, 218, 223, 226, 227
Kuczyński Janusz 47
Kuncewicz Piotr 164, 168, 191
Kuncewiczowa Maria 19, 22, 26
Kuriata Czesław 210
Kuroń Jacek 27
Kwiatkowski Jerzy 47, 58, 163, 193
Labuda Wojciech 43
Laing Roger D. 125
Lam Andrzej 39, 44, 45, 48, 208, 225, 226
Leja Magda 26, 47, 52, 58, 60, 61, 63, 74-77, 81, 83, 121, 122,
131, 135, 223, 229, 232
Lejeune Philippe 38, 49
Lem Stanisław 25
Lenart Józef 47, 164
Leżeński Cezary 214, 218
Lipski Jan J. 164
Liskowacki Ryszard 81, 90, 198, 204, 206, 208, 209
Łotman Jurij 70, 87, 194, 217, 227
Łubieński Tomasz 198
Łukasiewicz Jacek 29, 31, 44, 48, 134
Mach Wilhelm 24, 25, 27, 45, 62
Maciąg Włodzimierz 30, 47, 249
Maciejewski Janusz 24, 26, 27, 43, 44, 48, 83, 89, 166

- Magala Sławomir 128
Mailer Norman 128, 129
Makowiecki Andrzej 138, 163
Malaquais Jack 129
Malewska Hanna 25
Malinowski Bronisław 74
Mann Tomasz 19
Manturzewski Stanisław 126
Markiewicz Henryk 42, 48
Martuszevska Anna 42
Maslow Abraham H. 94-96, 104, 125, 126, 131, 207, 225, 237
Masłowski Maciej 221, 226
Matuszewski Ryszard 46
Mayer Henry 125, 196, 224
Merton Robert K. 91, 125, 126, 222, 227
Mętrak Krzysztof 127
McVicer Hunt J. 125
Michaux Henri 169, 193
Mikołajek Tadeusz 17, 81, 90
Minkowski Aleksander 22, 46, 52, 70, 75, 84, 135, 198, 204, 205,
207, 208, 210-212, 217, 223
Moczar Mieczysław 27
Modzelewski Karol 27
Momot Adolf 198
Montaigne Michel 40, 41
Morawski Stefan 130
Moreno Antonio 195, 224
Mrozek Sławomir 17, 23, 25, 28, 89, 135, 169, 229, 240-243,
249, 250
Musset Alfred 55, 169
Najder Zdzisław 110, 111, 112, 130
Nałkowska Zofia 22
Namotkiewicz Walery 191
Napiórkowski Remigiusz 218, 219, 234
Niecikowski Jerzy 48
Niedzielski Czesław 49
Nietzsche Fryderyk 98, 129

- Nowak Tadeusz 17, 26, 42, 63, 70, 86, 134, 136, 137, 139, 151,
152, 154, 157, 162, 163, 166, 190
- Nowakowski Marek 22, 23, 39, 41, 44, 52, 63, 69, 70, 75, 76, 86,
92, 95, 96-102, 104, 105, 109, 115, 117, 124, 127, 134, 136,
153, 171, 197, 218, 223, 230, 232, 243, 248
- Nowicki Krzysztof 193,
- Nycz Ryszard 43
- Nyczek Tadeusz 48
- Odojewski Włodzimierz 22, 24, 26, 41, 42, 44, 63, 70, 75, 80, 81,
86, 92, 110, 115-121, 124, 136, 137, 139, 142-145, 151-157,
162, 164-166, 190, 231, 232, 248
- Okopień-Sławińska Aleksandra 44, 87
- Onimus Jean 169, 170, 191
- Orłowski Kazimierz 198
- Orski Mieczysław 126
- Osiecka Agnieszka 45, 112, 113, 130
- Ossowska Maria 94, 105, 126, 127
- Paczowska Maria 22, 64, 70, 77, 87, 115, 122-124, 132, 165,
232, 234
- Parnicki Teodor 19, 25
- Patkowski Maciej 52, 54, 70, 82, 113, 198, 210, 211, 213, 225, 234
- Pędziński Zbigniew 130
- Pieszczachowicz Jan 193
- Pięczka Bogdan 49
- Pilot Marian 127, 198
- Piórkowski Jerzy 27
- Piskor Stanisław 249
- Piwińska Marta 55, 60, 61, 86, 89, 163, 249
- Podgórecki Antoni 227
- Pomian Krzysztof 85
- Price Martin 46, 166
- Proust Marcel 19, 154
- Przyboś Julian 27
- Przymanowski Janusz 46
- Putrament Jerzy 126, 191
- Puzyna Konstanty 239, 249

- Rabelais Franciszek 169, 179
Robbe-Grillet Alain 20
Rogowski Wiktor 198, 218
Rogoziński Julian 166
Rousseau Jan Jakub 196
Różewicz Tadeusz 28, 47
Rudnicki Adolf 25
Rusteki Wojciech 29, 47
Rutkowski Krzysztof 127
Rykowski Zbysław 26, 27, 44, 46

Sade Donatien de 98
Sagan Françoise 19, 21, 53, 123
Saint-Exupéry Antoine 19
Salinger Jerome D. 128
Samsel Roman 209, 211
Sandauer Artur 27
Sarraute Nathalie 20
Sartre Jean Paul 19, 63, 86, 110-115, 120, 122-124, 150, 169, 232
Sayers Dorothy C. 249
Schaff Adam 110, 111, 112, 130
Schopenhauer Artur 159
Schulz Bruno 19, 22, 23, 161
Schulz Max F. 43
Schott Walter 115
Siek Stanisław 127
Siemiński Waldemar 48
Sienicka Małgorzata 128
Siewierski Jerzy 46
Skórnicki Jerzy 226
Sławiński Janusz 42, 44, 49, 87
Słojewski Zbigniew 46, 85
Słowacki Juliusz 55, 86
Snyder Gary 128
Sokorski Włodzisław 48
Sołtysik Marek 226
Sprusiński Michał 48, 220, 226, 227
Stachura Edward 39, 70, 92, 104-110, 115, 117, 120, 127, 128, 233, 237, 238, 248

- Stajuda Jerzy 22
Stanowski Adam 111, 129
Stanuch Stanisław 22, 41, 47, 52, 58, 60, 62, 63, 69, 74, 76,
77, 79, 89, 90, 116, 124, 131, 136, 153, 163, 171, 193,
197, 203, 204, 207, 223, 230, 231, 245-248, 250
Starczewska Krystyna 125
Steinbeck John 19
Stendhal (właśc. Beyle Henri) 115
Strykowski Julian 25
Sue Eugeniusz 49
Susuł Jacek 164
Szacki Jerzy 127
Szczepański Jan J. 25
Szpotański Janusz 30
Sztajnert Brunon 42, 115, 117, 120
Szybist Maciej 48
Ścibor-Rylski Aleksander 24, 27, 45, 52
Terlecki Władysław L. 22, 23, 44, 46, 52, 82, 92, 110, 115-118,
120, 121, 124, 126, 134, 232, 243, 248
Tokarski Jan 125
Tomasz à Kempis 145
Toeplitz Krzysztof T. 28, 45, 202, 216, 223, 226
Traciewicz Kazimierz 84, 198, 214, 218, 234
Tyrmand Leopold 21
Ulicka Danuta 43
Uniłowski Zbigniew 19, 23, 39
Uspieński Borys A. 39, 49
Villon Franciszek 169
Vogler Henryk 127
Włas Teresa 137, 164
Walcutt Charles Ch. 32, 43, 48
Wallis Mieczysław 43
Wantuła Leon 198, 214
Wańkowicz Melchior 26
Wążyk Adam 27, 135
Werner Andrzej 80, 90, 240, 249

- Whitman Walt 129
Wiatr Jerzy 46
Wieczorkowski Aleksander J. 46, 48
Wielopolski Wojciech 36, 44, 49, 231, 249
Wierzbiański Krzysztof 29, 47
Wilde Oscar 140, 164
Wilhelmi Janusz 27
Wilson Colin 93, 125-127, 225, 228
Wirpsza Witold 27
Wirth Andrzej 45
Witkowski Tadeusz 80, 81, 90
Witkiewicz Stanisław I. (Witkacy) 19, 22, 23
Władysław Wiesław 26, 27, 44, 46
Wojdowski Bogdan 23, 24, 44, 47, 80, 82, 137, 139, 147-150, 171,
190, 197, 199, 200, 223, 233
Wołoszynow Walentin N. 86, 196, 224
Worcell Henryk 23, 39
Woroszyński Wiktor 24, 27, 53
Wyka Kazimierz 43, 45, 47, 163
Wyspiański Stanisław 169

Zagajewski Adam 33, 35, 44, 226
Zalewski Witold 46
Załoski Zbigniew 47
Zegadłowicz Emil 19
Zengel Ryszard 164
Zeyland Andrzej 198

Żabicki Zbigniew 44, 165
Żółkiewski Stefan 20, 21, 24, 45, 54, 57, 85